

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теоретико-методичних основ фізичного виховання
та спорту

Шаверський Віктор, Кутек Тамара, Вовченко Інна

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА
З ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ТА СПОРТУ

Методичні рекомендації

Житомир 2022

УДК 796.011.3:37(072)

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 15 від 26 серпня 2022 року)*

Рецензенти:

Грибан Г. П. – доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення Житомирського державного університету імені Івана Франка;
Тимчик М. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;
Ткаченко П. П. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Поліського національного університету.

Навчальна практика з теорії і методики фізичного виховання та спорту : Методичні рекомендації / Укладачі: Шаверський Віктор, Кутек Тамара, Вовченко Інна. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. – 20 с.

У методичних рекомендаціях розглянуті положення організації проведення навчальної практики для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 014 Середня освіта.

Методичні рекомендації рекомендовано здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету фізичного виховання і спорту.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Програма практики	7
3. Форми та методи контролю	8
4. Вимоги до звітної документації	9
5. Методика підготовки до проведення різних форм занять	9
7. Рекомендована література	16

I. Пояснювальна записка

Навчальна практика з теорії і методики фізичного виховання та спорту – є обов'язковим компонентом освітньої програми професійної підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура), та передбачає закріплення засвоєного навчального матеріалу з теоретичних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Основи теорії і методики спортивного тренування», а також формування у магістрів професійних умінь і навичок, необхідних для проведення різних типів занять зі здобувачами вищих навчальних закладів та здобувачами закладів загальної середньої освіти.

Основними завданнями навчальної практики з теорії і методики фізичного виховання та спорту є: адаптувати здобувачів вищої освіти до роботи викладачем вищого навчального закладу та закладів загальної середньої освіти; ознайомити студентів з посадовими обов'язками викладача вищого навчального закладу; забезпечити зростання рівня професійної компетентності здобувачів вищої освіти; розвинути у студентів зацікавленість до роботи викладачем вищого навчального закладу; поглибити знання здобувачів вищої освіти з актуальних питань фізичного виховання та спорту.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити компетентності:

загальні:

- здатність оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх для вирішення поставлених завдань;
- здатність діяти відповідально та усвідомлювати цінності суспільства при вирішенні проблем в освітній діяльності;

- здатність аналізувати, обробляти та використовувати інформацію з різних джерел;
 - здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, діяти в нестандартних ситуаціях, аргументувати власну точку зору;
 - здатність до пошуку нових ідей, організації та проведення наукових досліджень;
 - здатність самостійно здобувати й використовувати нові знання, уміння, проявляти творчість та ініціативу;
 - здатність працювати у колективі, приймати мотивовані рішення для досягнення поставленої мети;
 - здатність вільно володіти українською мовою, використовувати іноземну мову як засіб міжнародного спілкування;
- спеціальні (фахові, предметні):
- здатність застосовувати медико-біологічні знання, вміння та навички у професійній діяльності;
 - здатність використовувати діяльнісний підхід у фізичному вихованні різних верств населення;
 - здатність застосовувати сучасні психолого-педагогічні методи й освітні технології у сфері фізичної культури і спорту;
 - здатність застосовувати сучасні методики і технології оптимізації процесу фізичного виховання в закладах освіти;
 - здатність аналізувати рівень знань, умінь і навичок з метою удосконалення освітнього процесу та спортивної діяльності;
 - здатність планувати, організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчу і спортивно-масову роботу в освітніх закладах;
 - здатність використовувати результати наукових досліджень у професійній діяльності;

- здатність здійснювати контроль та оцінювання якості освітнього процесу, організаційно-управлінської та спортивної діяльності;

- здатність до самоосвіти та самовдосконалення у сфері фізичної культури і спорту;

- здатність розробляти і використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі, інноваційні методики, спрямовані на збереження здоров'я різних груп населення.

Програмні результати проходження навчальної практики з теорії і методики фізичного виховання:

- демонструвати спеціалізовані концептуальні знання, які є основою для інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту;

- аналізувати проблеми та перспективи сфери фізичної культури і спорту та суміжних галузей знань, приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах професійної діяльності;

- використовувати державну та іноземну мову для вирішення завдань у професійній діяльності;

- аргументувати та формулювати висновки для обґрунтування власної точки зору у вирішенні проблем і завдань професійної діяльності;

- демонструвати вміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики для ефективної організації освітнього процесу;

- вміти зрозуміло і доступно надавати знання з фізичної культури і спорту різним верствам населення, зокрема здобувачам освіти;

- використовувати актуальні прийоми виховання і навчання, різноманітні форми комунікації у професійній діяльності;

- демонструвати знання та вміння з медико-біологічних дисциплін, навички планування і контролю фізичного

навантаження з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів;

- вміти аналізувати, узагальнювати та розробляти програмно-нормативні документи у професійній діяльності;

- володіти навичками управління процесом фізичного виховання, спортивного тренування з використанням сучасних методів наукових досліджень;

- демонструвати вміння організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчу і спортивно-масову роботу в закладах освіти;

- застосовувати ефективні засоби та методи навчання з урахуванням новітніх тенденцій педагогіки, теорії і методики фізичного виховання, спортивного тренування;

- використовувати рекреаційно-оздоровчі засоби та здоров'язбережувальних методики в освітньому процесі;

- здійснювати професійну самоосвіту, особистісне зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.

II. Програма практики

Програма навчальної практики з теорії і методики фізичного виховання та спорту складається з таких організаційної та навчально-методичної роботи.

Організаційна робота:

- ознайомлення студентів з програмою практики; з закладом; ознайомлення з викладацьким складом кафедр теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту і фізичного виховання та спортивного вдосконалення;

- розробити індивідуальний план роботи практиканта (вказати обрані навчальні дисципліни та теми, які будуть опрацьовуватися під час практики);

- скласти список навчальних занять, закріплених за кафедрою теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту, згідно розкладу студентів 1-4 курсів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура).

- ознайомитися з навчальними та робочими програмами навчальних дисциплін кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

- підготовка документації (планування роботи практиканта на період практики, оформлення документів звітності).

Навчально-методична робота:

- перегляд 3-4 занять, проведених викладачем;

- розробити 3-4 плани-конспекти занять (1 теоретичне, 1-2 практичне, 1 лабораторне), навчальних дисциплін кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту, відповідно розкладу занять студентів 1-4 курсів спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура);

- розробити презентацію лекційного заняття з будь-якої теми обраної навчальної дисципліни кафедри теоретико-методичних основ фізичного виховання та спорту.

III. Форми та методи контролю

Протягом навчальної практики керівник практики здійснює контроль за своєчасним виконанням завдань, надає здобувачам вищої освіти методичну допомогу. Формою підсумкового контролю за рівнем набуття практичних умінь і навичок під час проходження практики є залік. Умовою допуску здобувача вищої освіти до заліку є виконання програми практики, та представлення звітної документації.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти

№	Вид діяльності здобувача вищої освіти	Термін виконання	Кількість балів
1.	Виконання завдань практики	Протягом практики	25
2.	Виконання індивідуальних завдань	Протягом практики	25
3.	Оформлення звітної документації	Протягом практики	20
4.	Своєчасність подачі звітної документації	До завершення проходження практики	5
5.	Захист практики	Згідно розкладу	25
	Всього:		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
80–89	B	добре	
70–79	C		
65–69	D	задовільно	
60–64	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного проходження практики	не зараховано з можливістю повторного проходження практики
0–34	F	незадовільно без можливості повторного проходження практики	не зараховано без можливості повторного проходження практики

IV. Вимоги до звітної документації

Основними звітними документами з навчальної практики є: звіт (повний і змістовний) про проходження навчальної практики з теорії і методики фізичного виховання та спорту, 4 плани конспекти проведених занять зі здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

V. Методика підготовки до проведення різних форм занять

Провідною формою навчання у закладі вищої освіти є лекція. Головною метою її є формування орієнтовної основи для подальшого засвоєння студентами навчального матеріалу. Під час проведення лекційних занять необхідно враховувати, що існують такі види лекцій:

Вступна лекція – лектор ознайомлює студентів з метою та завданнями навчальної дисципліни, її місцем у системі підготовки фахівця і взаємозв'язком з іншими компонентами освітньої програми, а також з розподілом навчального часу за видами занять, методичними особливостями вивчення освітньої компоненти та індивідуальними семестровими завданнями, формами контролю студентів та із запланованими результатами навчання. Ознайомлює студентів з основними підручниками і навчальними посібниками.

Інформаційна лекція – лектор послідовно викладає зміст навчального матеріалу відповідно до вимог робочої програми дисципліни.

Проблемна лекція – за допомогою використання елементів проблемності (проблемні питання, проблемні задачі та ситуації) процес пізнання студентів наближається до пошукової, дослідницької діяльності. За рахунок проблемності у викладанні навчального матеріалу забезпечується досягнення трьох основних цілей: ефективне засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань, розвиток

теоретичного мислення, формування пізнавального інтересу до змісту освітньої компоненти та професійної мотивації майбутнього фахівця.

Оглядова лекція – проводиться наприкінці певного розділу освітньої компоненти. Така лекція має віддзеркалювати узагальнений зміст основних теоретичних положень, що складають науково-понятійну основу цього розділу. Оглядова лекція має на меті систематизацію знань на більш високому рівні, загострення уваги здобувачів вищої освіти на певних невирішених і спірних проблемах.

Підсумкова лекція – остання на якій лектор підводить підсумки спільної роботи, ступеня досягнення цілей навчання, націлює студентів на підготовку до семестрового контролю, конкретизує кваліфікаційні вимоги до знань і умінь, нагадує критерії оцінювання рівня засвоєння матеріалу дисципліни.

Вступна лекція має ознайомити студентів з метою та призначенням курсу, його роллю та місцем у системі навчальних дисциплін, що вивчаються майбутніми спеціалістами, містити короткий огляд курсу. У такій лекції лектор не тільки визначає предмет і метод науки, але й висуває наукові проблеми, гіпотези, накреслює перспективу розвитку науки та її зв'язок із практикою. Особливо важливо у вступній лекції показати зв'язок теоретичного матеріалу з практикою, з особистим досвідом здобувачів вищої освіти і практикою їх майбутньої праці. Слід розкрити найважливіші етапи розвитку історії науки, повідомити про найвидатніших учених, чий внесок у науку був найбільш вагомим, показати специфіку науки та її зв'язок з іншими, суміжними. Методичний підхід доступної лекції полягає в розвитку у здобувачів вищої освіти інтересу до предмету, створенні у них цілісного уявлення про дисципліну, що сприяє її творчому засвоєнню. Доцільно розповісти про методiku роботи над курсом, охарактеризувати підручники та навчальні посібники, ознайомити зі списком рекомендованої

літератури, розповісти про вимоги до іспиту та інші види занять, що будуть доповнювати курс.

У підсумковій лекції необхідно узагальнити матеріал, що вивчався, виділити основні питання курсу, зосередити увагу на практичному значенні набутих знань у подальшому навчанні та майбутній професійній діяльності. Спеціальним завданням заключної лекції є стимулювання інтересу здобувачів вищої освіти до більш глибокого подальшого вивчення відповідної дисципліни, з'ясування шляхів і методів самостійної роботи з цього предмету.

Оглядова лекція – основний метод вивчення кількох тем програми. Застосовується для викладу відомостей, які мають інформаційне значення. Якщо для вступної лекції типовими є різноманітні прийоми узагальнення, установок, оцінних висновків, то оглядовій лекції притаманні елементи оповіді та опису, які поєднуються з аналізом та узагальненнями. Головним в оглядовій лекції є підготовка до розуміння певних закономірностей. Оглядова лекція – це систематизація знань на більш високому рівні. Психологія навчання показує, що матеріал, який чітко подається у вигляді системи, запам'ятовується краще і його більш вдало застосовують при перенесенні на нові ситуації, ніж суму тих самих фактів, поданих несистемно. В оглядовій лекції корисно виокремити та чітко розглянути дуже складні питання, що входять до екзаменаційних білетів.

Проблемна лекція складається з 2–3 питань про наукове відкриття, про причини виникнення тих чи інших проблем та труднощі їх розв'язання. Викладення цих проблемних питань закінчується здебільшого короткими висновками.

Будь-яка лекція – це систематичне, послідовне викладення теми, проблеми, розділу навчального курсу або науки. Вона присвячується найбільш вагомим, принципним питанням навчальної програми. Лекція є засобом набуття основ знань у загальному вигляді, орієнтації в навчальному матеріалі.

Лекція складається з таких структурних елементів.

Вступна частина – формулювання мети і завдань лекції, актуалізація проблем, професійна орієнтація, встановлення зв'язку з попередніми і наступними лекціями, оволодіння увагою слухачів.

Основна частина – виклад навчального матеріалу, докази, аналіз, висвітлення подій, розбір фактів, демонстрація досвіду, характеристика різних поглядів на проблему, визначення своєї позиції, формулювання власних висновків, демонстрація зв'язків із практикою.

Заклучна частина – формулювання висновків, завдання та методичні поради з організації самостійної роботи студентів, відповіді на запитання. Лекція обов'язково має містити внутрішній план, який на розсуд лектора можна повідомляти або на початку лекції, або поступово під час розгляду певних питань. До плану, зазвичай, входять найменування головних вузлових питань лекції, які можна потім використовувати під час складання екзаменаційних білетів. Корисно також згадати питання, що розглядалися на попередніх лекціях та пов'язані з новим матеріалом.

У процесі подальшого розкриття теми можна використовувати низку прикладів, фактів, поступово підводячи слухачів до наукових висновків, тобто використовувати індуктивні методи навчання. Можливим є і дедуктивний спосіб подання матеріалу, коли пояснюють та тлумачать загальні положення, а потім демонструють можливості застосування їх на конкретних прикладах. Найважливіше завдання – організація ефективної роботи здобувачів вищої освіти на лекції, в основі якої лежить активний процес слухання, розуміння, осмислення матеріалу і перетворення його у форму короткого запису, який допомагає швидко відтворити основний зміст матеріалу, що був прослуханий.

Викладач має орієнтуватися на те, що здобувачі вищої освіти записують головні положення його лекції. Це допомагає їм уважно слухати, краще запам'ятовувати та

мати конспект чи опорні віхи, які полегшують подальшу самостійну роботу. Для того щоб запис робився усвідомлено, тобто здобувачі вищої освіти не тільки розуміли, про що говорить лектор, але й встигали поєднувати слухання лекцій з веденням записів, необхідною є допомога викладача, особливо на молодших курсах. Це акцентований виклад найбільш важливого матеріалу, тобто виділення темпом, голосом, інтонацією, повторенням більш важливої, суттєвої інформації, використання пауз, записів на дошці опорного матеріалу, таблиць, схем, формул, суворе дотримання регламенту занять, іноді (на молодших курсах) виокремлення абзаців, підкреслення головних думок, ключових слів, висновків тощо.

Оцінка якості лекції. Поліпшення якості лекцій стає можливим за умови: а) наявності постійного зворотного зв'язку; оцінки колег, студентів, самооцінки.

Питання, яким слід приділити увагу для оцінки лекції, роблять процес оцінювання більш свідомим та систематичним.

Зміст лекції. Науковість, відповідність сучасному рівневі розвитку науки. Ідейна спрямованість – відбір змісту матеріалу, який викладається, висвітлення його з певних філософських позицій, визначення головних ідей, питання методології науки, зіставлення різноманітних концепцій. Активізація мислення, висунення проблемних питань, показ суперечностей упродовж лекції, ознайомлення з історією наукового пошуку, визначення проблем для самостійного дослідження. Зв'язок із життям, показ практичної значущості матеріалу та його застосування в майбутній спеціальності – професійна спрямованість.

Наявність матеріалу, якого немає в підручниках. Пояснення найбільш складних питань. Наявність завдань для самостійного відпрацювання матеріалу, зв'язків з попередніми лекціями, розділами курсу, внутрішньо-предметних та міжпредметних зв'язків.

Методика читання лекцій. Чітка структура лекції, логіка викладу, повідомлення літератури до теми або до всього курсу. Доступність та аргументованість. Виділення головного в матеріалі та висновках. Використання деяких прийомів закріплення – повторення, запитання на перевірку розуміння, засвоєння, підбиття підсумків. Використання технічних засобів навчання (ТЗН) (у разі необхідності), застосування лектором опорних матеріалів.

Керівництво роботою студентів. Допомога у веденні записів зміна темпу: уповільнений темп за умов важливості виділення матеріалу, використання прийомів підтримання уваги – цікаві приклади, риторичні питання, жарти тощо. Спонування до запитань з боку студентів.

Особистість лектора. Знання предмета. Емоційність. Голос, дикція. Якість, чіткість, забарвленість, грамотність мовлення. Зовнішній вигляд. Уміння триматися перед аудиторією. Уміння бачити та відчувати аудиторію, встановлювати з нею контакт.

Результати лекції. Інформаційна цінність лекції. Виховний вплив. Досягнення дидактичних цілей.

Орієнтовна схема лекції:

1. Наявність конспекту.
2. Оголошення теми, плану заняття.
3. Чіткість, логічність, доступність викладання матеріалу.
4. Реалізація основних принципів навчання.
5. Зв'язок з попереднім матеріалом, міждисциплінарні зв'язки.
6. Економне використання часу.
7. Дотримання структури заняття, використання інноваційних форм та методів навчання.
8. Характеристика робочої атмосфери заняття.
9. Організація управління процесом навчання (підтримування інтелектуально-емоційного контакту зі здобувачами вищої освіти, застосування різних прийомів та методів навчання).

VI. Методика підготовки до проведення практичного заняття

Обов'язковий компонент процесу навчання – практичні заняття, призначені для поглибленого вивчення тієї чи іншої дисципліни. Аудиторні практичні заняття відіграють провідну роль у формуванні навичок та застосуванні набутих знань. Практичні заняття продовжують роботу, розпочату на лекціях. Усі форми практичних занять призначені для відпрацювання практичних дій. Якщо лекція закладає основи наукових знань в узагальненій формі, то практичні заняття мають на меті розширити, уточнити ці знання, прищепити професійні навички. Практичні заняття розвивають наукове мислення та мову студентів, дають змогу перевірити їх знання, тому вправи, семінари, лабораторні роботи є важливим засобом достатньо оперативного зворотного зв'язку. Практичне заняття є видом навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом науково-педагогічного працівника, шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань, закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь їх практичного застосування.

Основними дидактичними вимогами до практичних занять є:

- забезпечення професійної спрямованості;
- використання наукових методів пізнання та відповідного понятійного апарату;
- розкриття на конкретних прикладах органічної єдності теорії та практики;
- забезпечення логічної послідовності побудови заняття;
- раціональне використання дидактично доцільних методів навчання, що формують у студентів самостійний творчий підхід.

Практичні або лабораторні заняття проводяться в ауди-

торіях або в навчальних лабораторіях, обладнаних необхідними технічними засобами навчання. З окремих навчальних дисциплін, з урахуванням особливостей вивчення цих дисциплін та безпеки життєдіяльності здобувачі вищої освіти, допускається поділ навчальної групи на декілька підгруп. Поділ є можливим при чисельності підгрупи не менше 10 студентів. Поділ навчальних груп на підгрупи повинен бути зазначений у робочих навчальних планах. Перелік тем і зміст практичних та лабораторних занять визначається робочою програмою дисципліни.

Викладач, якому доручено проведення практичних занять, за узгодженням з лектором даної навчальної дисципліни розробляє дидактичне забезпечення: індивідуальні завдання різної складності для розв'язання їх студентами на занятті, методичні прийоми розгляду окремих теоретичних положень або розв'язання практичних задач, контрольні завдання (тести) для виявлення ступеня сформованості необхідних умінь тощо.

Практичне заняття включає проведення контролю знань і вмінь, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язання задач з їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірка та оцінювання згідно з критеріями.

Зміст практичного заняття охоплює такі складові.

Вступна частина – тема заняття, його ціль, завдання, мотивація виконання; проведення контролю підготовленості студентів до виконання конкретної роботи; інструктаж про виконання завдань та запобігання можливих типових помилок.

Основна частина – виконання студентами завдань; проведення проміжного контролю з метою коригування результатів самостійної роботи та своєчасного виявлення помилок; демонстрація викладачем оптимальних, раціональних окремих методів і прийомів виконання завдання.

Заключна частина – проведення контролю якості виконання завдань; визначення типових помилок та засобів їх попередження; оцінка результатів діяльності кожного студента на основі встановлених критеріїв; видача домашнього завдання для самостійної підготовки до наступного заняття.

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організує детальний розгляд здобувачі вищої освіти окремих теоретичних положень освітньої компоненти та формує вміння і навички практичного застосування їх через індивідуальне виконання студентами відповідно сформульованих завдань.

Орієнтовна схема конспекту практичного заняття:

1. Тема заняття.
2. Мета заняття.
3. План.
4. Короткий опис роботи кожного пункту плану.

Практичні заняття незалежно від їх конкретних особливостей значною мірою забезпечують відпрацювання умінь та навичок прийняття практичних рішень у реальних умовах, що мають в основі теоретичний фундамент.

Хоча на практичних заняттях відпрацьовуються теми, за якими було прочитано лекції, доцільно, щоб на цих заняттях невелика теоретична частина передувала практичній. Це спрямовує здобувачі вищої освіти на науковий підхід до виконання та аналізу практичних робіт, підвищує їх якість.

VII. Рекомендована література

Основна:

1. Ахметов Р.Ф. Основи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті: навч. посіб. – Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2018. – 204 с.

2. Вовченко І.І., Кутек Т.Б. Педагогічна практика в школі. – Житомир: ЖДУ ім. І.Франка, 2007. – 48 с.
3. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів (1-4 класи). – К., 2017. – 50 с.
4. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів (5-9 класи). – К., 2017. – 427 с.
5. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів (10-11 класи). – К., 2017. – 42 с.
6. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 440 с.
7. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 276 с.

Допоміжна:

1. Ахметов Р.Ф., Максименко Г.М., Кутек Т.Б. Легка атлетика: Підручник. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені І.Франка, 2010. – 320 с.
2. Воробйов М.І., Круцевич Т.Ю. Практика в системі фізкультурної освіти: Навч. посіб. – К.: Олімпійська література, 2006. – 192 с.
3. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. – К.: Олимпийская литература. 2004. – 808 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/PPMB/texts.
2. <http://www.eprints.zu.edu/9178/1>
3. <http://www.journal.osnova.com.ua/journal/22>
4. <http://www.tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
5. <https://mon.gov.ua/>
6. <https://zakon.rada.gov.ua/go/3808-12>
7. <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>

Методичне видання

Навчальна практика з теорії і методики фізичного виховання та спорту

Методичні рекомендації

Укладачі: Шаверський Віктор, Кутек Тамара, Вовченко Інна

Надруковано з оригінал-макета авторів

Підписано до друку 29.06.2022. Формат 70х100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 0,7. Наклад 300. Зам. 55.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідoctво про державну реєстрацію:
серія ЖТ №10 від 07.12.04 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua